

Výzvy ESG pro český finanční trh

Pohled Ministerstva financí

Jan Škrabka
Poradce ministra financí
Ministerstvo financí České republiky

ESG Summit 2024
21. června 2024, FFÚ VŠE

Ministerstvo financí
České republiky

Financování udržitelnosti

Financování udržitelnosti spočívá v zajištění finančních prostředků pro realizaci udržitelných projektů a činností, které podporují přechod na klimaticky neutrální a udržitelné hospodářství.

Důležité milníky posilující význam financování udržitelnosti:

- Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030 (17 cílů udržitelného rozvoje)
- Pařížská dohoda
- Akční plán: Financování udržitelného růstu
- Zelená dohoda pro Evropu (včetně balíčku opatření „Fit for 55“)
- Strategie financování přechodu k udržitelnému hospodářství

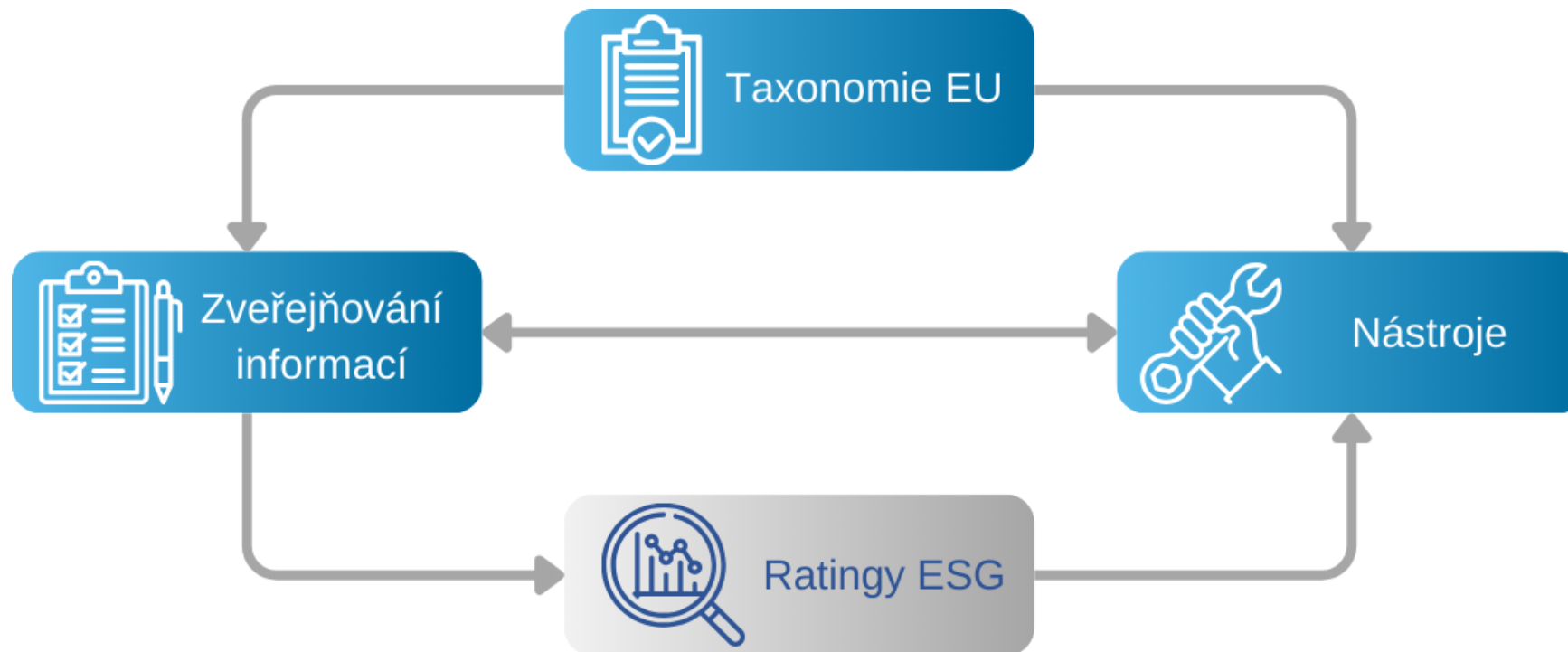

Rámec EU pro financování udržitelnosti

(EU Sustainable Finance Framework)

Rámec EU pro financování udržitelnosti si klade za cíl:

- narovnat investiční podmínky na jednotném trhu Evropské unie a zabránit jeho fragmentaci,
- podpořit volný pohyb kapitálu,
- snížit náklady financování přechodu na nízkouhlíkové a udržitelné hospodářství.

Rámec EU pro financování udržitelnosti

(EU Sustainable Finance Framework)

Taxonomie EU:

(Nařízení o taxonomii)

- je jednotný **klasifikační systém** environmentálně udržitelných hospodářských činností,
- pomáhá investorům a podnikům **činit informovaná investiční rozhodnutí** s cílem **určit stupeň udržitelnosti investic**,
- lze ji využívat ke stanovení cílů **transformace podnikových postupů a obchodních modelů**,
- je **provázána s finančními nástroji** (Evropský standard pro zelené dluhopisy),
- Propojena s čerpáním prostředků z fondů EU.

Rámec EU pro financování udržitelnosti

(EU Sustainable Finance Framework)

Povinný režim zveřejňování informací:

(CSRD, SFDR, nařízení zřizující ESAP a další)

- ukládá **povinnosti zveřejňovat informace související s udržitelností a taxonomií EU,**
 - zajistí přístup investorů i dalších zúčastněných stran k informacím, na základě nichž budou moci **posoudit dopad podniků a investic na společnost a životní prostředí,**
 - nabízí možnost **porovnávat dopady, rizika a příležitosti, výkonnost a postavení podniků v oblasti udržitelnosti,**
 - vyvolá **sníženého investičního rizika** nebo **zlepšení přístupu ke kapitálu.**
- **CSRD** - Corporate Sustainability Reporting Directive, SFDR – Regulation on sustainability-related disclosures in the financial services sector, ESAP - European Single Access Point (pro oblast kapitálového trhu)

Rámec EU pro financování udržitelnosti

(EU Sustainable Finance Framework)

Soubor investičních nástrojů:

(Nařízení o referenčních hodnotách pro klima, nařízení o evropských zelených dluhopisech)

- usnadňuje účastníkům finančního trhu **sladit jejich investiční strategie s cíli v oblasti klimatu a životního prostředí** a zároveň **poskytuje vyšší transparentnost,**
- nástroje jsou spojeny **s taxonomií EU** a **závazky stanovenými v Pařížské dohodě,** čímž vytvářejí jistotu pro investory.

Rámec EU pro financování udržitelnosti

(EU Sustainable Finance Framework)

Ratingy ESG:

(Návrh nařízení o transparentnosti a integritě činností v oblasti environmentálního, sociálního a správního (ESG) ratingu)

- poskytují **hodnocení finančních nástrojů, finančních produktů** nebo **podniků**,
- poskytují **klíčové informace**, které mohou investoři a finanční instituce využívat **pro investiční strategie, řízení rizik a interní analýzy**,
- umožňují společnostem **vyhodnotit, jak si vedou v oblasti udržitelnosti** v porovnání se svými konkurenty.

Rámeček EU pro financování udržitelnosti a finanční sektor

Klíčové předpisy:

- **SFDR** – zveřejňování informací o tom, jak jsou zvažována vnější rizika týkající se udržitelnosti a informací o hlavních nepříznivých dopadech investic na faktory ESG,
- **CSRD a taxonomie EU** – zveřejňování ESG a taxonomických informací,
- **MiFID II a IDD** – začlenění preferencí zákazníků týkajících se udržitelnosti.

Výzvy pro finanční sektor:

- **nedostatek dat** – obtíže při výpočtu klíčových ukazatelů výkonosti (GAR) taxonomie EU, obavy z greenwashingu,
- **problémy s použitelností** – nedostatečný soulad a soudržnost mezi jednotlivými předpisy,
- **důvěryhodnost udržitelných finančních nástrojů** – nedostatek nástrojů vázaných na jasné definice udržitelnosti jako např. taxonomii EU,
- **nejistota a nejednoznačnost klíčových pojmů** – např. udržitelné investice nebo činnosti škodlivé pro životní prostředí,
- **nejednotný přístup k financování přechodu** – chybí odvětvové plány přechodu.
- MiFID II – Directive on markets in financial instruments, IDD – Directive on insurance distribution

Role Ministerstva financí ČR

Ministerstvo financí je **gestorem Rámce EU pro financování udržitelnosti**:

- sekce Hospodářské strategie a politiky (taxonomie EU a obecná koordinace rámce)
- sekce Daně a cla (CSRD a její transpozice do českého právního řádu),
- sekce Finanční trhy (SFDR, ESAP, nařízení o referenčních hodnotách pro klima, nařízení o evropských zelených dluhopisech, MiFID II a IDD).

Nově zřízený **odbor Politiky udržitelnosti**:

- od 2024 v rámci **sekce Hospodářské strategie a politiky**,
- oddělení **Financování udržitelnosti**:
 - koordinace **vyjednávání rámce EU pro financování udržitelnosti** s příslušnými gestory dle věcné oblasti, **tvorba a nastavování vybraných sektorových pravidel a regulace** v rámci politiky financování udržitelnosti a udržitelných investic,
- oddělení **Analýzy udržitelnosti**:
 - **mapování rizik a potřeb** plynoucích z přechodu na nízkouhlíkové hospodářství, **tvorba a analyzování strategických dokumentů** v dané oblasti, **identifikace priorit hospodářské politiky** pro udržitelný růst a dlouhodobé zvyšování kvality života obyvatel.

Iniciativy v oblasti financování udržitelnosti

Platforma pro financování udržitelnosti na národní úrovni:

- založena v roce 2023 ve formátu výboru/pracovní skupiny,
- cílem je **diskuze klíčových témat s veřejným i soukromým sektorem**, sdílení důležitých informací a dokumentů a zajištění zpětné vazby.

TSI projekt „Sustainable finance policy options“:

- projekt technické pomoci financovaný Evropskou komisí a realizovaný společností PwC,
- cílem je **zmobilizovat český veřejný a soukromý sektor směrem k využívání nástrojů udržitelného financování** a připravit pro státní správu kvalitní podkladové materiály založené na dobré mezinárodní praxi a zpětné vazbě od relevantních zainteresovaných stran.

Další stěžejním aktivity:

- spuštění **dedikovaného webu k agendě financování udržitelnosti** v rámci domény www.mfcr.cz,
- **mapování a určení gestorů jednotlivých částí taxonomie EU**, včetně porovnání technických kritérií udržitelnosti s českou legislativou.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST.

Jan Škrabka (*Jan.Skrabka@mfcrcz*)
Poradce ministra financí
Ministerstvo financí České republiky

Ministerstvo financí
České republiky

